

GUIA DE LECTURA DE IAIA, VINE AMB MI!

1. Aproximació a l'autora i la il·lustradora

Mercé Viana Martínez (Alfagar, 1946) és escriptora i pedagoga. Compagina la dedicació al món de l'educació amb la creació literària. Ha treballat en totes les etapes de l'educació, des de l'escola infantil fins la Universitat i, a l'actualitat es dedica a la Formació Permanent del professorat al Centre de Professors de Torrent. És mestra i llicenciada en Filosofia i CCEE en les especialitats d'Orientació escolar i Educació especial. Experta Universitaria en Didàctica de la llengua per la Universitat Complutense de Madrid i té la suficiència investigadora per la Universitat de València. Ha participat, com a ponent, en nombrosos cursets de formació, així com en diversos simposis sobre temes relacionats amb la didàctica de la llengua i la creació literària.

Ha format part de Moviments de Renovació Pedagògica (Moviment Freinet) des de 1970, coordinadora de Seminari permanent de l'ICE, ha participat en diverses Escoles d'Estiu de València i va dirigir la revista pedagògica *Espais Didàctics*. També ha participat en diversos projectes d'investigació al voltant de la comprensió lectora i de la formació del professorat. Té més de 60 publicacions pedagògiques entre llibres de text, quaderns de comprensió lectora i articles.

Cristina Duran és llicenciada en Belles Arts i des del 1993 treballa en il·lustració a l'estudi GRUAGRÀFICS del que és co-fundadora. Desenvolupa el seu treball en editorials, publicitat i animació

2. Recordem els personatges.

Com segur que tens una memòria excel·lent, vas a escriure els noms d'alguns personatges del llibre. Ací tens algunes pistes.

Viu amb sa iaia

Està treballant a l'estranger

És la iaia de la xiqueta

Abandonà la família

Va morir jove

Quins creus que són els personatges més importants? Escriu el seu nom.

.....

3. Recordem les accions

A un full a banda, dibuixa els personatges principals del conte i, al seu costat, l'acció que més t'haja agradat de cada un.

PERSONATGES

ACCIONS

.....

.....

4. Recorde les idees.

Selecciona les idees que pertanyen al llibre.

La iaia conta moltes llegendes.

Les dones maies treballen a la fàbrica de calcer.

A Izel li agradava anar en bicicleta.

La mare d'Izel tornava a Mèrida a buscar la filla i la iaia.

La iaia necessita tornar al seu poble per tal de decidir que vol fer, si anar-se'n amb la filla o no moure's de Cantamanyec.

5. La descripció.

Com descriuries la casa de la iaia a Cantamayec? Pots utilitzar frases de trobaràs al voltant de la pàgina 98 utilitzades per l'autora.

.....

.....

.....

.....

Ara compara-la amb ta casa i escriu, al menys, les cinc diferències més grans que trobes entre les dues cases.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Descubrim les frases fetes.

Als llibres de vegades trobem frases que no coneixíem abans. Per exemple, què significa:

En un obrir i tancar d'ulls:

Fer l'ullet:

Tenir tots els anys del món:

Mirar de fit a fit:

7. Aprendre de memòria la llegenda maia de la creació de les persones.

La mestra o mestre demanarà tres alumnes voluntaris per a contar-la a tota la classe. La resta de companys i companyes hauran d'avaluar l'exactitud de la narració i l'expressivitat dels narradors.

8. Treball d'adjectivació

Recorda que els adjectius ens serveixen per a descriure, per afegir informació sobre objectes, persones, animals... com ara els exemples que et presentem:

Cerimònia **ancestral**

Jaguar **fort**

Ulls **tristos**

Històries **màgiques**

Mirada **abatuda**

Cuina **ordenada**

Veu **harmoniosa**

Ara, hauràs de canviar cada un dels adjectius anteriors per uns altres que signifiquen més o menys el mateix.

Cerimònia

Jaguar

Ulls

Històries

Mirada

Cuina

Veu

9. El to dels llibres

L'autora ha intentat afegir un toc poètic i màgic a la seua història.

Torna a llegir aquestes frases i subratlla les que t'han semblat més poètiques o màgiques.

- El seu esguard desbordava alegria i al seu rostre es llegia la joia del moment.
- Molt despistada et veig, criatura.
- La malenconia li ballava en la mirada.
- Els ulls d'izel, abans brillants com dues estrelles [...]
- Anem a dormir, que ja és molt tard.
- La mare arribarà a la gran ciutat a les sis del mati.
- Durant el sopar se'ls envolaren les paraules.

10. Aprendre a explicar, a resumir amb les pròpies paraules

Us presentem dues possibles maneres de fer aquesta activitat:

1. Aneu a fer de periodistes. Imagineu que heu d'escriure un article contant de què va el llibre per a informar als lectors de la revista on s'ha de publicar.
2. Feu telegrams contant, amb les mínimes paraules possibles, el contingut de la història.

11. De la lectura a la creació.

Amb la lectura d'aquesta història, has après diverses llegendes maies. Per què no n'inventes una sobre el sol o la lluna?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. El títol d'un llibre és molt important.

Ha de donar alguna pista al lector sobre la història que conté. Segur que l'autora ha pensat molt abans de triar el de "IAIA, VINE AMB MI"

T'agrada? (Raona la teua resposta)

Quin títol li hagueres posat tu?

Justificació d'aquest títol:

.....

.....

.....

.....

13. Sóc un publicista.

Imagina que eres un publicista i has d'inventar eslògans per aquest llibre. Diverteix-te inventant-ne!

14. Conversa col·lectiva sobre la immigració.

- Per que hi ha persones que han d'eixir del seu país?
- Creus que ho faran molt a gust?
- Amb quins problemes poden trobar-se quan arriben al nou país?
- Creus que tindran bona acollida?
- La immigració és la solució ideal per a resoldre els problemes que pateixen alguns països?
- Trobes que existeixen o podrien existir altres solucions? Quines?

Aquestes i altres qüestions poden servir-vos per a fer un debat sobre aquest tema tan interessant i d'actualitat.

En acabar, podríeu fer un resum dels resultats. Us proposem, per tal de fer-ho esquemàticament el següent:

TEMA	PROBLEMES	SOLUCIONS
PER QUÈ LA IMMIGRACIÓ		

15. El debat

No totes les persones que han d'eixir del seu país ho fan per la mateixa raó. Us convidem a reflexionar sobre aquest tema per a fer un debat.

Potser us ajudaria per a iniciar-lo, que anàreu dient possibles motius que indueixen a les persones a eixir del seu país. Aneu anotant-les a la pissarra.

Seria interessant invitar a algun familiar que vinga d'un país llunyà.

16. Reflexió individual i posada en comú col·lectiva.

Pensa durant dos o tres minuts que te trobes en aquesta situació:

Has arribat a casa i els pares et comuniquen que heu d'anar a viure a un país amb una llengua i cultura totalment diferent a les teues.

- Què sentiries en eixe moment?
- Amb quins problemes penses que te trobaries en arribar al nou país?
- Com t'agradaria que te tractaren?

A continuació, tu i els companys i companyes de classe, poseu en comú el que heu pensat.

17. Activitats creatives que podem fer sobre *laia, vine amb mi!*:

- Transformar cada capítol en còmic.
- Una dramatització d'algun dels capítols.
- Una investigació sobre la cultura maia: tradicions, artesanía...

18. Escrivim a l'autora.

Escriu una carta a l'autora del llibre, explicant la teua opinió sobre la història que acabes de llegir.

19. Aproximació a l'autora.

Suposem que la lectura del llibre t'haurà despertat la curiositat sobre l'autora. Què saps sobre ella? Has llegit algun altre llibre de Mercé Viana?

Potser estaria bé fer un treball sobre aquesta autora valenciana. Per a fer-lo us proposem a tu i a la resta de la classe seguir aquest ordre:

Per començar, escriurem tot el que ja sabem, tant de la seua vida com de les seues obres.

A continuació, si encara volem saber més coses, podeu consultar la informació que donen altres llibres escrit per ella, buscar les entrevistes que li han fet en diverses revistes o investigar a través d'Internet.

Per acabar, es pot fer un mural amb tota la informació que heu aconseguit entre tots els companys i companyes, d'acord?

20. Entrevista a l'autora.

I si poguéreu aconseguir que l'autora del llibre anara a la vostra classe?

Per si de cas, caldria preparar molt bé aquesta visita per tal que siga el més profitosa possible.

Us proposem que la classe es convertisca en un grup de periodistes que elaboren un repertori de preguntes interessants i intel·ligents. I el dia de la trobada actuar com a autèntics investigadors per saber tot sobre la vida, la trajectòria professional, els gustos, les estratègies que utilitza per a escriure i cent preguntes més. Cal no oblidar la figura del fotògraf per a guardar un record de l'encontre. Si esmoleu la imaginació i doneu ales a la curiositat podreu saber molt més sobre el treball dels escriptors i escriptores.